Annus V. - Vol. V. Die 30 Aprilis 1913. Num. 7.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

I. *Acta Pii PP. X:* Epistolae, pag. 177. — II. *S. C. Consistorialis:* Erectionis dioecesum et dignitatis Decanatus, pag. 182; Provisio Ecclesiarum, pag. 183. — III. *S. C. de Sacramentis:* Dubia super Missas in Oratoriis privatis, pag. 183. — IV. *S. C. de Religiosis:* Adprobatio novae editionis Constitutionum ordinis Minorum, pag. 184. — V. *S. C. de Propaganda Fide:* Nominatio et cessatio ab Officio, pag. 185. — VI. *S. C. Rituum:* Delegationis Apostolicae Canadensis. Dubia de consecratione episcopali, pag. 186; Ordinis S. Benedicti. Dubia, pag. 187. — VII. *S. Romana Rota:* Mechoacan. Crediti, pag. 188; Trincomalien. Nullitatis matrimonii, pag. 201.

Diarium Romanae Curiae: Nomine, onorificenze, necrologio, pagg. 207-208.

ROMAE
TYPIS POLIGLOTTIS VATICANIS

MCCCCXIII.

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, L. **12.** — Extra Italiam, L. **15.**
Unius fasciculi, L. **1.**

« *Bis* fere *in mense* (Commentarium) *prodibit, ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* ». (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

(An. V, n. 7 - 30 Aprilis 1913)

ACTA PII PP. X.

EPISTOLAE.

PAG.

I. *Quod propediem.* - Ad V. E. Vincentium card. Vannutelli, quem Parisios, ut saecularibus sollemnibus in honorem Friderici Ozanam habendis praesit Legatum suum mittit, summis laudibus Ozanam eiusque operam prosecutus. - *23 martii 1913* . . 177

II. *Gratias vobis.* - Ad RR. PP. DD. Bernardum Herrera Restrepo archiepiscopum Bogotensem ceterosque Archiepiscopos et Episcopos Reipublicae Columbianae, gratus ob litteras pietatis plenas, quas communiter miserant. - *26 martii 1913* 178

III. *Quae nuper.* - Ad R. P. D. Germanum Breton, Antistitem domus pontificiae, rectorem Tolosanae studiorum Universitatis catholicae; gaudet de ordinatione studiorum, laudat incrementa disciplinae philosophicae, cupit numerum alumnorum augeri. - *2 aprilis 1913*. 179

IV. Ad V. E. Dominicum card. Ferrata, archipresbyterum Lateranensem, quem renuntiat Legatum suum ad Conventum Eucharisticum Melitensem. - *8 aprilis 1913*. . 180

S. CONGR. CONSISTORIALIS.

I. Erectionis archidioecesis ac dioecesis. - *30 novembris 1912*. 182

II. Erectionis dignitatis decanatus. - *10 aprilis 1913* 182

III. Provisio ecclesiarum 183

S. CONGR. DE DISCIPLINA SACRAMENTORUM.

PAG.

Romana et aliarum. - Dubiorum super Missae celebratione in oratoriis privatis. - *11 aprilis 1913* 183

S. CONGR. DE RELIGIOSIS.

Decretum. - Adprobatur nova editio constitutionum generalium Ordinis Fratrum Minorum. - *27 martii 1913* 184

S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE.

I. Nominatio Episcopi 185

II. Cessatio ab officio 185

S. CONGR. RITUUM.

I. *Delegationis Apostolicae Canadensis.* - Dubia de diebus in quibus institui potest consecratio episcoporum. - *4 aprilis 1913* 186

II. *Ordinis S. Benedicti, Congregationis Helvetico-Americanae.* - Dubia. - *4 aprilis 1913* 187

S. ROMANA ROTA.

I. *Mechoacan.* - Crediti. - *7 ianuarii 1913* 188

II. *Trincomalien.* - Nullitatis matrimonii (Arunasalam-Marimuttu). - *1 febr. 1913*. 201

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. Segreteria di Stato. *Nomine, onorificenze* 207

II. Necrologio 208

Annus V. - Vol. V. Die 30 Aprilis 1913. Num. 7.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

EPISTOLAE.

I.

AD V. E. VINCENTIUM CARD. VANNUTELLI, QUEM PARISIOS, UT SAECULARIBUS SOLLEMNIBUS IN HONOREM FRIDERICI OZANAM HABENDIS PRAESIT, LEGATUM SUUM MITTIT, SUMMIS LAUDIBUS OZANAM EIUSQUE OPERAM PROSECUTUS.

Venerabilis Frater noster, salutem et apostolicam benedictionem. — Quod propediem, exeunte saeculo ex quo Antonius Fridericus Ozanam hanc lucem aspexit, Societas Vincentiana, ut accepimus, sollemni commemoratione celebrare virum parat, Nos equidem probamus vehementer tale propositum, libentissimeque facturi sumus, ut illa ipsa sollemnia Nostrae dignitatis accessione amplificemus. Etenim cum iustum arbitramur eius ornare nomen qui profecto in illustranda et scriptis et factis salutari virtute fidei catholicae aetatem omnem, heu non ita longam, consumpsit, ut inter praeclaros christianae sapientiae vindices ponatur; tum vero nolumus occasioni deesse, quae datur, testandae rursus propensissimae voluntatis Nostrae erga illud Opus quod *conferentiarum* dicitur, cuius hic iure primarius conditor habetur. Nam consociatio id genus - quae cum ad christianam caritatem tota spectet, nomine patrocinioque recte utitur Vincentii a Paulo - quis non miretur quam brevi tempore quantaque cum utilitate communi se usque quaque propagarit? Vixdum eius hic noster cum paucis eiusdem animi virtutisque sodalibus semina iecerant, alte radices egit, atque opinione celerius tamquam in celsam arborem patulisque diffusam ramis excrevit; ut consentaneum ceteroqui erat ingenio nationis Gallicae, qua quidem ad Religionem promovendam nihil actuosius, aut uberius. Eademque nunc

late per terrarum orbem magno est usui non solum multitudini egenorum, quibus tum ad hanc vitam tum ad aeternam bona adiumenta suppeditat, verum etiam sociis ipsis, quos commode per varia christianae misericordiae munia ad omnem sanctimoniam exercet. Haec reputantibus Nobis satis superque est causae, cur Nos in primis ista participemus sollemnia, optemusque ut honoribus habendis meritissimo viro simul operis eius notitia apud homines atque studium crescat. Ac sane in tanta perturbatione rerum omnium, quantam vel doctrinarum fallacia vel cupiditatum licentia creat, optime civili societati consulatur, si, quotquot christianam ipsius disciplinam curae habent, Ozanam et magistrum sequantur et ducem. Itaque maiora semper a Deo Societati Vincentianae incrementa precanda sunt, ut saluberrima sui auctoris instituta longe lateque usque in ultimas oras possit extendere. Iam vero, cum in generali coetu quem apud summum Consilium delecti *conferentiarum* habituri sunt Parisiis, velimus esse qui haec animi Nostri sensa exponat, nullum videmus aptiorem cui hoc mandemus officii, quam illum S. R. E. Cardinalem, qui vicesimum iam annum Societatis huius apud Apostolicam Sedem patronum agit, particeps studiorum eius coeptorumque fautor perdiligens. Quare te, venerabilis Frater Noster, Legatum Nostrum mittimus, qui, quae his litteris tibi significavimus, in eo coetu verbis Nostris exprimas. Idem generali Consilio ac ceteris, quos una conventuros diximus, universis etiam, quos Societas Vincentiana vel habet sodales, vel iuvat pauperes, atque omnibus de clero populoque claris viris, quicumque ad haec sollemnia honestanda contulerint aliquid, apostolicam benedictionem, auspicem divinorum munerum, afferes; quam tibi primum, venerabilis Frater Noster, amantissime impertimus.

Datum Romae apud sanctum Petrum, ipso die sollemni Paschae, anno MCMXIII, Pontificatus Nostri decimo.

PIUS PP. X.

II.

AD RR. PP. DD. BERNARDUM HERRERA RESTREPO ARCHIEPISCOPUM BOGOTENSEM CETEROSQUE ARCHIEPISCOPOS ET EPISCOPOS REIPUBLICAE COLUMBIANAE, GRATUS OB LITTERAS PIETATIS PLENAS, QUAS COMMUNITER MISERANT.

Venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Gratias vobis ingentes agimus, ob communes litteras quas ex vestro sollemni coetu haud pridem ad Nos dedistis: valde enim Nos delectarunt.

Siquidem non modo declarationem sane illustrem vestrae in Nos pietatis habebant, sed etiam quae de vestro pastorali studio erat Nobis opinio, eam praeclare confirmabant. Namque intelleximus omnia vos efficere diligenter, quae populorum vestrorum salus hoc tempore desiderat. Quare gratulamur quoque vobis; petimusque a Deo ut vestrae diligentiae coepta gratiae suae muneribus adiuvet et foveat. Harum autem auspex sit apostolica benedictio, quam vobis, venerabiles Fratres, vestrisque gregibus amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die XXVI mensis martii MCMXIII, Pontificatus Nostri anno decimo.

PIUS PP. X.

III.

AD R. P. D. GERMANUM BRETON, ANTISTITEM DOMUS PONTIFICIAE, RECTOREM TOLOSANAE STUDIORUM UNIVERSITATIS CATHOLICAE; GAUDET DE ORDINATIONE STUDIORUM, LAUDAT INCREMENTA DISCIPLINAE PHILOSOPHICAE, CUPIT NUMERUM ALUMNORUM AUGERI.

Dilecte Fili, salutem et apostolicam benedictionem. — Quae nuper de ista, quam regis, Universitate studiorum Nobis percupientibus renuntiasti, - quod vel ad auctoritatem gravitatemque doctorum decurialium attinet, vel ad sanitatem doctrinarum quae ibi traduntur, vel ad disciplinae sanctitatem qua omnes alumni, clerici maxime, gubernantur, - ea quidem iam scis pergrata Nobis accidisse. Sed tamen visum est Nobis hasce ad te dare litteras, ex quibus volumus appareat magni a Nobis fieri et operam tuam in hoc Instituto moderando et episcoporum providentiam in tuendo. Illud autem praecipue gratum est, eos, te suadente, cogitare de augendis secundum vota Nostra magisteriis philosophiae, scilicet ut hoc graviorum studiorum genus, quo, tamquam fundamento, nituntur cetera, recte ac solide constituatur. Superest, ut cum Institutum optimorum abundet copia doctorum, floreat etiam numero, qui quidem nimis exiguus est, discipulorum: ita enim demum poterit uberes, qui exspectantur, in commune fructus afferre. Idque commode fiet, si episcopi patroni studeant duos tresve alumnos quotannis singuli istuc mittere, philosophia sacrisque disciplinis excolendos; quod ut faciant, Nos equidem valde optamus. In auspicium vero divinorum munerum atque in testimonium singularis benevolentiae Nostrae tibi, dilecte Fili, venerabilibus Fratribus quibus istud Athenaeum est curae, omnibusque

eius et magistris et auditoribus, apostolicam benedictionem amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die II mensis aprilis MCMXIII, Pontificatus Nostri anno decimo.

PIUS PP. X.

IV.

AD V. E. DOMINICUM CARD. FERRATA, ARCHIPRESBYTERUM LATERANENSEM, QUEM RENUNTIAT LEGATUM SUUM AD CONVENTUM EUCHARISTICUM MELITENSEM.

Dilecte Fili noster salutem et apostolicam benedictionem. — Inter publicas illustrioresque significationes Fidei, quas hoc anno per saecularia Constantiniana daturum est catholicum nomen, Conventus profecto, indictus de more ad promovendum sanctissimae Eucharistiae cultum, facile eminebit; cui quidem ipsa solemnis commemoratio legitimae vindicatae libertatis Ecclesiae lumen afferet, cuius libertatis praesens vivusque adest in Sacramento augusto divinus conditor.

Ac locus huius habendi coetus apte admodum delectus est ocellus insularum, Melita; quae, quum populo latissime imperioso pareat, onerariis aeratisque, omnes mundi oras peragrantibus, frequentari solet, quaeque, quum in gremio Mediterranei maris exstet, medium ferme obtinet veteris Orbis, cui Constantinus Magnus gloriam Crucis Christi victor demonstravit.

Si nunquam igitur factum est, ut in celeberrimis conventibus eucharisticis desideraretur qui Pontificis Maximi personam gereret, multo minus decet id fieri hoc anno in quem tam faustae memoriae incidit recordatio. Itaque visum est Nobis ad hoc munus te, dilecte Fili Noster, deligere, qui vel egregiis ornamentis animi et ingenii, vel gravissimis legationibus sancte nitideque gestis, vel etiam editis pietati fovendae scriptionibus valde Nobis commendaris. Eo vel magis quod ea ipsa loca non ita pridem, missus item a Nobis, adivisti, ut sacerrimo Virginis Deiparae simulacro quod Conspicuae colitur, auream coronam imponeres; ac meminimus, in mandato efficiendo, et quam cumulate Nobis satisfeceris, et quanta incolarum tibi studia conciliaris. Quare ad Melitensem Conventum Eucharisticum te mittimus, qui Nostro nomine ei praesideas, Legatumque Nostrum his te litteris renuntiamus. Iam de prospero eventu rei, cum alacritas et sollertia eorum qui Conventui apparando praesunt, tum fervor ac religio populi dubitare non sinit.

Constat Melitenses, si qua in re, certe in professione et cultu catholicae fidei nemini cedere. Hanc enim Gentium Apostolus, quum a naufragio evasisset in insulam, liberali exceptus hospitio, eis attulit; hanc ipsam deinceps a maioribus traditam, in magna varietate fortunae constantissime retinuerunt. Atque huius fidei nullus locupletior testis, quam tu, dilecte Fili Noster, cui contigit eis quae diximus, sollemnibus Marianis non interesse solum, sed praeesse. Quod si communis Melitensium pietas praeclaros magnae Dei Matri tunc honores habuit, quales quantique futuri sunt qui Christo ipsi Deo tribuentur, certantibus cum ardore incolarum advenis, qui undique, ut affertur, Melitam confluent? Fore igitur hunc Conventum et piorum celebritate et caerimoniarum splendore memorabilem affirmare iam nunc sine ulla dubitatione licet. Eumdem vero futurum, quod maius est, non modo popularibus, sed catholicis late gentibus feracem optimorum fructuum, quis neget, praesertim si huc in primis communia consulta spectarint, ut Nostris de divina Eucharistia praescriptionibus vulgo sit obtemperatio diligentior? Omnino nihil est quod ad communem salutem pluris intersit, quam ut caritatem immensam Iesu Domini cum altius usque cognoscant homines, tum studiosius redament, tum vero usurpent fructuosius. Etenim humano generi, tanta vel malorum mole vel bonorum veri nominis inopia laboranti, unus Ille mederi aut opitulari potest, qui suapte natura bonus et dives est; Is autem nusquam tam promptus, quam sub mysticis Eucharistiae latebris, adesse nobis voluit et ad medendum et ad opitulandum.

Auspicem divinorum munerum ac testem singularis Nostrae benevolentiae, accipe, dilecte Fili Noster, apostolicam benedictionem, quam tibi et omnibus qui Melitensem Conventum celebrabunt, amantissime impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die VIII mensis aprilis MCMXIII, Pontificatus Nostri anno decimo.

PIUS PP. X.

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS

I.

ERECTIONIS ARCHIDIOECESIS AC DIOECESIS.

Ssmus D. N. Pius Pp. X decreto huius sacrae Congregationis Consistorialis diei 30 novembris 1912 dioecesim S. Alberti in duas partes divisit, atque in eius meridionali territorio novam ac distinctam dioecesim, Calgariensem denominandam, constituit, his circumscriptam limitibus: ad orientem confiniis civilibus provinciarum de *Alberta* et de *Saskatchewan;* ad meridiem divortio foederatos Americae Septentrionalis Status inter et Canadensem ditionem; ad occidentem limitibus provinciarum Columbiae Britannicae et de *Alberta* seu apice montium *Saxozorum;* ad septentrionem denique linea quae dividit civiles comitatus vulgo *townships* qui recensentur numeris XXX et XXXI.

Dioecesim praeterea S. Alberti, limitibus praefatis coarctatam, eadem Sanctitas Sua a metropolitico iure ecclesiae S. Bonifacii subtraxit, et ad metropolitanae sedis dignitatem evexit, translata sede a civitate S. Alberti ad aliam vulgo *Edmonton;* unde in posterum dioecesis haec Edmontonensis vocabitur.

Novam vero Calgariensem dioecesim simul ac vicariatus apostolicos de Athabaska et de Mackenzie a metropolitico iure archidioecesis S. Bonifacii subtraxit ac in suffraganeas sedes attribuit metropolitanae ecclesiae Edmontonensi.

II.

ERECTIONIS DIGNITATIS DECANATUS.

Item Ssmus D. N. Pius Pp. X decreto eiusdem sacrae Congregationis diei 10 aprilis 1913, in cathedrali capitulo Blesensi unam capitularem dignitatem, cui Decanatus nomen inhaereat, instituit.

III.

PROVISIO ECCLESIARUM.

Successivis sacrae Congregationis Consistorialis decretis Ssmus D. N. Pius Pp. X has quae sequuntur ecclesias de proprio pastore providit, scilicet:

4 martii 1913. — Metropolitanae ecclesiae Capuanae praefecit Rmum Ianuarium Cosenza, hactenus episcopum Casertanum.

31 martii. — Titulari ecclesiae archiepiscopali Larissensi sac. Carolum Montagnini, canonicum patriarchalis Basilicae Lateranensis et delegatum apostolicum in republica Columbiana.

4 aprilis. — Cathedrali ecclesiae Corporis Christi sac. Paulum Nussbaum, consultorem Congregationis a Passione D. N. I. C. in provincia Baltimorensi.

— Cathedrali ecclesiae Calgariensi sac. Ioannem Thomam Mc Nally, parochum in archidioecesi Ottaviensi.

9 aprilis. — Metropolitanae ecclesiae Calaritanae sac. Franciscum Rossi, dioecesis Patavinae, vicarium generalem archidioecesis Perusinae.

— Cathedrali ecclesiae Imolensi R. P. Paulinum a Cortona, in saeculo Ioannem Tribbioli, ordinis Minorum Capulatorum, secretarium generalem Curiae generalitiae eiusdem Ordinis.

S. C. DE DISCIPLINA SACRAMENTORUM

ROMANA ET ALIARUM.

DUBIORUM SUPER MISSAE CELEBRATIONE IN ORATORIIS PRIVATIS.

Postquam sanctissimus Dominus noster Pius Papa X, Motu Proprio « *Supremi disciplinae* » de diebus festis, die 2 iulii 1911 dato, festos dies ex Ecclesiae praecepto servandos imminuit, et sacra Rituum Congregatio Decretum Urbis et Orbis « *Evulgato Motu Proprio* » die 24 eiusdem mensis iulii edidit, sequentia dubia huic sacrae Congregationi de Sacramentis proposita sunt:

I. An Missa in Oratoriis privatis prohibita sit diebus festis Commemorationis solemnis S. Ioseph, Annuntiationis B. M. V., Commemora-

tionis solemnis sanctissimi Corporis D. N. J. C. et in festo Patroni cuiusque loci, quum non sint de praecepto;

II. An prohibita censeatur in festo Ssmae Trinitatis, in Dominica infra Octavam Corporis Christi et in Dominica qua celebratur Nativitas S. Joannis Baptistae.

Quibus dubiis eminentissimi ac reverendissimi huius sacrae Congregationis Cardinales, in plenario coetu die 4 mensis aprilis 1913 habito, responderunt:

Negative ad utrumque.

Hanc vero responsionem Sanctitas Sua in audientia ab infrascripto Secretario, die 5 eiusdem mensis aprilis habita, ratam habere et confirmare dignata est.

Datum Romae, e Secretaria sacrae Congregationis de Disciplina Sacramentorum, die 11 aprilis 1913.

D. Card. Ferrata, *Praefectus.*

Ph. Giustini, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO DE RELIGIOSIS

DECRETUM.

ADPROBATUR NOVA EDITIO CONSTITUTIONUM GENERALIUM ORDINIS FRATRUM MINORUM.

Sanctissimus Dominus noster Pius divina providentia Papa X, Motu Proprio *Quo magis* diei 25 octobris 1911, decernere dignatus est, ut Constitutiones generales Ordinis Fratrum Minorum, a b. m. Leone Pp. XIII, per Decretum sacrae Congregationis Episcoporum et Regularium diei 15 maii 1897 et per Suam apostolicam Constitutionem *Felicitate quadam* diei 4 octobris eiusdem anni, approbatae ac sancitae, de novo authentice ederentur, cum opportunis suppressionibus, additionibus et emendationibus, ita ut hodiernis necessitatibus atque canonicis praescriptionibus plene responderent, speciali ad hoc ex selectis quibusdam eiusdem Ordinis Patribus instituta Commissione.

Quum vero huiusce novae editionis schema, a laudata pontificia Commissione exaratum et a Definitorio generali Ordinis revisum ac in nonnullis correctum, tres S. R. E. Cardinales a Sanctitate Sua designati sedulo expenderint, ubi opus erat emendaverint, ac demum probaverint, Sanctitas Sua, in audientia die 4 currentis mensis martii infrascripto Cardinali S. Congregationis Negotiis sodalium Religiosorum praepositae Praefecto concessa, novam Constitutionum generalium Ordinis Fratrum Minorum editionem, prouti iacet in exemplari quod in tabulario memoratae S. Congregationis asservatur, benigne approbavit et ab omnibus et singulis praefati Ordinis alumnis ubique terrarum fideliter servari mandavit. Apostolicis ac eiusdem Ordinis aliis Constitutionibus caeterisque in contrarium facientibus, etiam speciali et individua mentione dignis, quibuscumque non obstantibus.

Datum Romae die 27 martii 1913.

Fr. I. C. Card. Vives, *Praefectus.*

L. ✠ S.

F. Cherubini, *Subsecretarius.*

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

I.

NOMINATIO EPISCOPI.

Brevi apostolico nominatus est:

23 februarii 1913. — *Episcopus titularis ecclesiae Leptimagnensis et Vicarius Apostolicus novi vicariatus Libyae,* Rev. P. Ludovicus a Mazzano, in saeculo Ioannes Baptista Antomelli, ordinis Fratrum Minorum unionis Leonianae alumnus.

II.

CESSATIO AB OFFICIO.

Ssmus Dominus noster Pius Papa X, in audientia die 3 aprilis 1913, benigne accepit renuntiationem R. P. D. Aemilii Allegeyen ab officio vicarii apostolici Zanzibariensis.

S. CONGREGATIO RITUUM

I.

DELEGATIONIS APOSTOLICAE CANADENSIS.

DUBIA DE DIEBUS IN QUIBUS INSTITUI POTEST CONSECRATIO EPISCOPORUM.

Rmus Dñus Peregrinus Franciscus Stagni, ordinis Servorum beatae Mariae Virginis, atque in ditionibus Canadae et Terraenovae Delegatus Apostolicus, sacrae Rituum Congregationi ea quae sequuntur humiliter exposuit:

In hisce regionibus mos invaluit habendi consecrationes novorum episcoporum aliqua die infra hebdomadam, potius quam die dominica, ea potissimum de causa invectus, ut ceteri episcopi et praesertim clerus dioecesanus facilius atque maiori numero ad sacram celebrationem possint accedere. Iamvero, iuxta Pontificale Romanum, dies pro consecratione episcopali instituenda « debet esse Dominica, vel Natalitium Apostolo- « rum, vel etiam festiva, si Summus Pontifex hoc specialiter indulserit ». Nonnulla autem dubia circa huius praescriptionis interpretationem nata sunt, quae pro opportuna solutione hic subiiciuntur, videlicet:

I. Quum Evangelistae in re liturgica Apostolis aequiparentur, quaeritur utrum consecratio episcopalis possit fieri diebus natalitiis S. Lucae et S. Marci?

II. Utrum fieri possit in festo S. Barnabae apostoli?

III. Utrum speciale indultum Summi Pontificis requiratur ad consecrationem episcopalem peragendam diebus festivis infra hebdomadam *a*) qui adhuc sunt de praecepto et proinde Dominicis aequiparantur, *b*) vel etiam qua olim erant de praecepto, sive in festis suppressis?

Et sacra eadem Congregatio, audito etiam Commissionis Liturgicae suffragio, re sedulo perpensa, ita respondendum censuit:

Ad I. et II. Negative.

Ad III. Affirmative ad utrumque.

Atque ita rescripsit ac declaravit. Die 4 aprilis 1913.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Ep. Charystien., *Secretarius.*

II.

ORDINIS S. BENEDICTI
CONGREGATIONIS HELVETICO-AMERICANAE.

DUBIA.

Rev. P. Gregorius Hiegle O. S. B. sacrae Rituum Congregationi sequentia dubia, pro opportuna solutione humiliter exposuit; nimirum:

I. In Congregatione Helvetico-Americana festum Reparationis iniuriarum, celebratur sub ritu duplici II classis feria V post Dominicam Sexagesimae. In Missali autem Romano-Monastico, iuxta nonnullas editiones anni 1891 et sequentium, ad Missam de Reparatione iniuriarum etc. legitur haec rubrica: « Post Septuagesimam, omissis *Alleluia* et Versu « sequenti, et Sequentia, dicitur Tractus ». Quod non consonat cum rubrica apposita in recentioribus exemplaribus eiusdem Missae die 13 ianuarii 1909 approbatis a sacra Rituum Congregatione, ubi habetur: « Post Septuagesimam, dicto Graduali, statim additur Tractus, ut « infra, et deinde Sequentia, in cuius fine tunc non dicitur *Alleluia* ». Quae quum ita sint, circa eiusmodi Sequentia, quaeritur: Quid agendum in casu?

II. Circa Cantorinum editionis Vaticanae « IX. toni Versiculi *Benedicamus Domino* », pag. 68, potestne tonus *pro festis solemnibus*, adhiberi in festis duplicibus tum primae tum secundae classis, absque ulla differentia?

Et sacra eadem Congregatio, audito etiam Commissionis Liturgicae voto, praepositae quaestioni ita respondendum censuit:

Ad I. Asservetur Sequentia pro locis ubi fuit legitime concessa, quippe quae, ut patet ex festo Septem Dolorum in mense martio, non repugnat Tempori post Septuagesimam.

Ad II. Affirmative iuxta normam quae in Graduali Romano traditur circa cantus Ordinarii Missarum.

Atque ita rescripsit et declaravit. Die 4 aprilis 1913.

Fr. S. Card. Martinelli, *Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Ep. Charystien., *Secretarius.*

SACRA ROMANA ROTA

I.

MECHOACAN.

CREDITI.

Pio X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis Suae anno decimo, RR. PP. DD. Michael Lega, Decanus, Ponens, *Ioseph Alberti et Petrus Rossetti, Auditores de turno, in causa* Mechoacan. - Crediti, *inter* Dominas Carrasquedo *et* RR. PP. Augustinianos e S. Provincia Mechoacanen., *illas repraesentatas per legitimum procuratorem advocatum Henricum Benvignati, istos vero per legitimum procuratorem advocatum Ambrosetti Thomam, die 4 ianuarii 1913, sequentem tulerunt sententiam.*

Creditum quod Angela et Maria Carrasquedo hodierna actione sibi vindicant adversus PP. Augustinianos e sacra provincia Mechoacanensi, originem habet ex contractu inito anno 1856 ab eorumdem remoto auctore Mucio Valdovinos, quomdam professo in eadem Augustinianorum religione, a qua legitimo saecularizationis decreto, anno 1844, egressus est. Hic die 12 aprilis 1856 latifundium a S. Monica, a PP. Augustinianis obtinuit in locationem ad 9 annos, pacta annua mercede 11 millia scutatorum, adiecta praeterea lege, locationis contractum vim habere a die 1 ianuarii eiusdem anni. Quia vero idem fundus locatus iam fuerat pluribus conductoribus, conventum fuit, novum conductorem a die 1 ianuarii 1856 exacturum esse omnes locationum mercedes, quin tamen ipse pro eodem anno vel annuas praestationes augere posset, aut conductores mutare. In eodem autem contractu relatum est, conductorem seu Mucium Valdovinos solvisse scutata 22 millia correspondentia duabus annuis praestationibus debitis vi locationis.

Pro solemnitatibus requisitis in eiusmodi contractibus de rebus ecclesiasticis alienandis, hoc tantum cautum est: Priorem provincialem in hoc ineundo pacto usum fuisse « delle più ampie facoltà che gli sono « state concesse ». Interea vero, duobus mensibus post initum hunc contractum, seu die 25 iunii 1856, inita est lex nuncupata « Legge di ammortizzazione », vi cuius religiosis familiis facultas auferebatur iuridica civilis possidendi, administrandi aut acquirendi bona immobilia,

ipsis tantummodo relicta domorum, quae immediate et directe inserviebant ipsi institutioni, possessione. Propter hanc legem, die 15 sept. 1856 inter Vicarium provincialem, patrem Vincentium Contreras et Dñum Mucium Valdovinos, inita est nova conventio, vi cuius hic « non con- « venendogli, per giusta ragione, continuare nell'affitto della tenuta di « S. Monica », rescindit, dissolvit iam initam locationem; sed non revocat praestationem pridem factam, scutatorum 22 millia; imo eamdem ratam habet et confirmat intendens « di accomodarsi colla riferita provincia e « se per caso questo non potesse verificarsi, perseguirà giudizialmente « i proventi della tenuta di S. Monica, al quale scopo chiede si faccia « formale ipoteca ». Vicarius vero provinciae annuit intentioni Mucii Valdovinos, declarans cum eodem conventionem faciendam esse pro dimittenda praefata summa, concludens: « Restando ipotecati i proventi « della tenuta di S. Monica nel caso che quella convenzione non si « verificasse ».

Videtur, in exsecutionem huius conventionis, die 6 nov. 1857 contractum stipulatos esse tum patrem Contreras, tum Mucium Valdovinos, quo in actu memoratur, iam a die 14 novembris 1856 conventum fuisse, solutum iri « l'interesse corrispondente al 6 % della suddetta somma, « restando obbligata la provincia a ritornare il capitale dai primi denari « che avrà in suo potere ». Cui obligationi ut satisfieret, eadem provincia cessit et transtulit praefato Dño Valdovinos quaedam publica nomina seu credita exigenda ab ipso supremo gubernio cui mutuo certam summam, vi legis, dederat provincia, nempe scutata 119,520. Exinde ius habebat Mucius distrahendi haec nomina in satisfactionem sui crediti pro certa parte, videlicet cavetur in dictu contractu: « Venduti che siano « detti buoni al prezzo corrente, li abbonerà detto signore ai redditi e « capitale, ripetendo io, il M. R. P. Provinciale, che per essere il debito « così sacro, metterò in azione ogni risorsa perchè dentro l'anno rimanga « estinto ». Venditis hisce nominibus, summa conflata est scutatorum 7000. Ast ipse Pater Vincentius Contreras, litteris diei 24 martii 1859, monet Vicarium provincialem, a Dño Mucio die 27 eiusdem mensis solvenda esse scutata 7000 ex praefatis nominibus alienatis percepta, et Dño Cancino procuratori mandatum dedisse ea exigendi. Quanam autem ratione, Dñus Mucius qui eiusmodi nominum summam antea receperat in solutum, postea de eadem summa adversus eosdem Patres Augustinianos debitor evaserit, est quaestio non facilis solutionis, de qua disserendum erit agendo de merito causae.

Rev. Mucius supremo quo decessit elogio condito die 26 iulii 1864 suam haeredem instituit sororem Raymundam. Haec habuit haeredem

Eleonoram, eius neptis, cui per testamentum diei 2 septembris 1880, successerunt suae filiae Maria et Angela Carrasquedo, hodiernae actrices.

Instantia ad repetenda a PP. Augustinianis 22 millia scutata soluta ab earum remoto auctore Valdovinos, eademque numquam restituta a debitoribus, instaurata fuit die 24 octobris 1904 in Curia episcopali Mechoacanensi. Patres Augustiniani, in ius vocati, primo opposuerunt exceptionem incompetentiae sibi vindicantes ius exemptionis a foro Ordinarii. Ast eiusmodi exceptiones reiecit vicarius generalis, qui, asserta sua competentia, quaestionem sententia definitiva resolvit die 24 iulii 1908, edicens, eos revera debitores esse de asserta summa cum usuris computandis ab ultimo quinquennio. Augustiniani S. Sedem appellaverunt, et delata quaestione ad hunc S. O., die 1 iunii 1911 prodiit sententia qua ob defectum competentiae nulla declarata fuit sententia Curiae Mechoacanensis, et, in merito, Augustinianos non teneri ad solvendam summam scutatorum 22 millia (vulgo *pesos*) editum est.

Non acquieverunt Maria et Angela huic sententiae, sed appellationem interposuerunt de qua hodie nobis cognoscendum est.

In primis quaerendum est an *revera fuerit incompetens Curia Mechoacanensis* et hinc nullum eius iudicium. A Curia in asserenda sua competentia, invocatum est decretum Innocentii IV, relatum in Cap. I, *De privileg.*, in VI, quo subiiciuntur Regulares, quamvis exempti, ab Ordinariis locorum quoad contractus initos in locis non exemptis. Hanc constitutionem innovat Concil. Trident. cap. 14, inscripto: « Quaenam causae « civiles ab episcopo cognosci possint » (sess. VII, *De ref.*). Ast haec assertio fundatur in aequivocatione, quae penitus diluitur, si fiat distinctio necessaria intes duas species exemptionum, prouti fecit Fagnan. in suo *Comment.* ad cap. 11 *De privil. in Decret. Greg. IX.* Distinguit enim duas exemptionum species nempe, generalem aliam et aliam specialem. Narrat ante Concil. Lugdunense, quo publicata fuit Const. Innocentii IV, quaestionem esse an exemptio generalis comprehenderet etiam delicta aut acta in genere extra locum exemptum patrata: et Constit. respondit tantum, vi exemptionis, comprehendi immunitatem a iurisdictione Ordinariorum « dummodo sit in loco exempto commissum delictum vel contractus « initus aut res litigiosa ». Exemptio vero specialis est ea qua fruuntur in genere Regulares et haec habet specificam expressionem delicti commissi, contractus initi aut rei litigiosae exsistentis, etiam in loco non exempto. Et hanc specialem exemptionem concessam fuisse Fratribus Eremitis O. S. Aug. memorat Fagnan., l. c,, n. 19, referens Constitutionem Iulii II, *Etsi ad benemerendum*, 17 iunii 1508, qua Constitutione

mentio fit de hac speciali exemptione eademque confirmatur. Primitus autem concessa fuit Constitutione Clementis VI, *Ad fructus uberes,* edita mense iulio anno 1346, et alia Constit. mensis febr. 1474 Xisti IV, *Dum fructus uberes.*

Caeterum, tum citatum caput *Volentes,* Innocentii IV, tum cap. XIV, sess. VII et c. XX, sess. XXIV, *De ref.*, Conc. Trid. non comprehendere Regulares « ideoque eos iuxta eorum privilegia coram suis superioribus « vel Conservatoribus esse conveniendos » declaravit S. C. Concil. et has declarationes confirmavit Paulus V die 24 aug. 1607, uti refertur in editione Concil. Trident. quam curavit Ludovicus Richter ad c. XIV, sess. VII Conc. Trid.

Sed ex hoc capite Concilii Tridentini iudex primae instantiae aliud deduxit argumentum suae competentiae, ex duplici ratione. Nam iussit Concilium Tridentinum « in aliis vero (causis civilibus) si ipsum « iudicem (nempe Conservatorem, seu a Sede Apostolica delegatum) non « habuerint, coram locorum Ordinariis tamquam in hoc ab ipsa Sede dele- « gatis conveniri possint », et antea, eodem iure conveniendos esse ab Ordinariis iusserat « Regulares extra monasterium degentes, quomodolibet « exemptos, etiam si certum iudicem deputatum in partibus habeant ». Observavit autem iudex Mechoacanen. certum esse et incontroversum, Patres Augustinianos neque habere iudices Conservatores neque dicendos esse degere et versari intra monasterii claustra, cum dispersi fuerint tyrannicis legibus quibus prohibebantur conversari in suis monasteriis. Praeterea idem iudex invocavit praescriptionem Concilii plenarii Americae Latinae adprobati a Leone XIII f. r. « il 25 decembre 1898 » ubi in Can. 304, urgetur observantia tum dicti cap. XIV, sess. 7, Conc. Trid. tum Const. *Volentes,* tum Const. Gregorii XV, *Sanctissimus,* 20 septembris 1621: « Quoad cognitionem et definitionem causarum quae cognosci « debuissent ab eorum iudicibus Conservatoribus, si his ausi fuerint « aliter uti quam iuxta formam dictae Constitutionis ». Et haec referuntur in appendice eiusdem Concilii sub num. 121, ubi summatim describuntur « negotia praecipua in quibus Regulares exempti, exclusis « indubitatis privilegiis, generatim subiiciuntur episcopo iuxta elenchum « Giraldi et Lucidi ».

Iamvero, ad hoc observandum est, censuerunt DD., nomine Conservatorum intelligi et comprehendi iudices a Sede Apostolica delegatos ad defendendas certas personas privilegiatas seu exemptas ab Ordinariorum potestate, veluti Ordines religiosos, Universitates studiorum, Capitula, personas miserabiles, quoties hac convenirentur in iudicio seu fuerint *rei conventi,* non actores, et defendendi essent a manifestis seu

notoriis iniuriis et violentiis illatis et inferendis, *absque indagine iudiciali.* Haec enim non conciliatur cum notoriis et manifestis iniuriis; tunc enim exigitur efficax defensio concedenda, sola inspecta notorietate et evidentia facti. Schmalzgr., *de off. iud. deleg.*, num. 51 sq., Ferraris, *Promp. Bibl.*, V. *Conservatores;* Benedict. XIV, *de Syn.*, cap. 6, l. IV, l.

Istae personae privilegiatae facile nactae sunt ius sibi eligendi Conservatores; at Concil. Trident. sess. XIV, c. 3 et c. 14, iam citatae sess. VII, *de Ref.*, restrinxit facultates Conservatorum. Gregorius XV, 20 sept. 1621, novis ordinationibus ius ad Conservatores spectans restauravit. Ast Clemens XIII ob abusos inde renascentes, praesertim in locis Missionum, sua Const. *Cum omnium*, 23 apr. 1762, horum constitutionem prohibuit pro locis Missionum et debitis normis moderatus est attingentibus omnes Superiores Ordinum Regularium; hinc sensim factum est ut officium Conservatorum ab usu recederet, et hodie pene obsolevisse dicendum est, ut probavit sententia appellata. Cfr. Wernz, *Ius. Decret.*, tom. II, num. 562.

Caeterum quia isti iudices delegati seu Conservatores destinati erant ad defendendas religiosas familias a notoriis iniuriis et violentiis, patet ad rem nostram, etsi adhuc vigerent, non pertinerent; uti actricum procurator ultro consentit.

Quo vero ad alteram conditionem requisitam a regularibus ut foro exempto fruantur, nempe oportet ipsos degere intra religionis claustra, cum hoc privilegio priventur religiosi extra monasterium degentes, patet nullimode ista invocari posse in themate, uti fecit iudex primae instantiae ad suam competentiam asserendam. Nam commentatur clausulam *extra monasterium degentes,* inter alios canonistas, Reiffenstuel, in t. I, *de off. iud. ord.*, et docet, cum communi « degere extra claustra censendos esse « eos qui permanentem habitationem habent extra monasterium (prout « contingit v. g. studiorum causa) non autem qui per duos vel tres etiam « menses praedicationis aut recreandi animi causa vel alia simili de « causa extra monasterium versantur ».

Hoc autem intelligitur de singulis Religiosis, et ad singulos pertinet legitimis de caussis, quia vix intelligitur quomodo aliqua integra provincia religiosa in sensu iuris extra monasteria degat. Quoties id contingat iam pene integra familia religiosa versatur extraordinariis in adiunctis quae certe considerata non sunt, praesertim iure antiquo.

Quare illa conditio privans exemptione religiosos, degentes extra claustra, certe non spectat ad ipsam personam moralem, veluti integram provinciam religiosam. Quaecumque autem limitatio seu conditio coërcens privilegia quae sunt favorabilia, et hinc latae interpretationis, stri-

ctissime intelligenda est iuxta proprium sensum verborum et communem interpretationem doctorum.

In casu autem in iudicio conventa est ipsa sacra provincia PP. Augustinianorum in Mexico. Eo magis, uti perpendit sententia appellata, in re nostra, quia si adimeretur exemptio religiosis a suis domibus atroci violentia eiectis, afflictio afflictioni adderetur, quod est contra ipsam aequitatem naturalem. Textus vero deductus ex Concilio Americano ad rem facit quatenus confirmat ius commune a nobis expositum, quod tamen in casu applicari non posse visum est Dominis satis esse probatum.

Quocirca sententia Curiae Mechoacanensis caret legitimo fundamento, seu competentia iudicis, et hinc omni caret vi et effectu, nullimode valens producere effectum rei iudicatae.

Receptum est in foro a tali sententia ad iudicem superiorem appellari posse, quia ad eius cognitionem defertur quaestio de nullitate, magis vel minus explorata, sententiae appellatae. Iudex vero primae instantiae pronuncians sententiam nullam, suo munere, quamvis male, functus est: quare conqueri non potest si negocii cognitio ad superiorem iudicem deferatur, eo magis quia ita se gerens iudex primae instantiae evasit suspectus et invisus parti appellanti, et haec ratio procedendi usu et consuetudine invaluit. Verum *absolute* incompetens dici non potest iudex qui nullam pronunciavit sententiam, ad negocium iterum cognoscendum, si nulla non sit defectu competentiae; posset enim nullitatem cognoscere ipse et sententiam de negocio proferre definitivam. Reiff., *De Appell.*, n. 28 sq.; Bouix, *De iud.*, tom. II, pag. 407 sq.

Meritum vero Domini attingentes *causae*, haec in facto certa esse ipsis visa sunt:

1° Contractum locationis seu potius cessionis iurium, locum habuisse inter Mucium Valdovinos et Patrem Gracia ad effugiendos effectus legum subversivarum patrimonii religiosi. Sane hae leges, nostra aetate praesertim, non extemplo conduntur, sed antea praeparantur in publica opinione, uti solet dici, seu in publicis populi oratoribus et in ipso populo. Mucius Valdovinos autem erat vir de negociis publicis non parum expertus. Hos autem rumores de futura lege eversiva divulgatos antea fuisse, narrat P. Vincentius Contreras litteris die 16 decembr. 1856, datis ad Ssmum Pontificem.

2° Verum hoc non secumfert necessario ipsum actum contractualem fuisse simulatum seu non efficacem, ex voluntate contrahentium, ad transferenda iura quae alienari natus est, suapte vi, ipse contractus.

Nam uti quotidie et passim fieri contigit, nostra aetate ubi saeviunt leges patrimonii ecclesiastici eversivae, personae morales ecclesiaticae libenter, legitima cum venia superiorum, vendunt sua iura iis qui ea conservatura sunt stantes mandatis Ecclesiae: sed non exinde mens est sive Ecclesiae sive alienantium quod revera iura in alios non transferantur, quamvis in certum peculiarem defensionis finem.

3° Revera quia simulatio non praesumitur nisi evidenter probetur, unde actus sustineri debet quatenus fieri possit, etiam in casu ex allatis documentis videtur inferendum esse, revera actum fuisse, ex voluntate contrahentium, de transferendis certis iuribus, quamvis in certum propositum finem.

4° Neque efficaciter obiici potest, praesumendum potius esse de simulato contractu, quia Mucius de facto exsequutioni non demandavit initum contractum, immo hunc quatuor post menses rescidit.

Nam, satis ex documentis constat Mucium adlaborasse pro exsequenda conventione, ast adversarios habuisse acerrimos conductores, qui frui intendebant beneficio ab iniqua lege concesso. Ita in quadam relatione facta ab administro a secretis gubernii loci, legitur priores conductores latifundii a S. Monica velle omnimode iuribus uti concessis lege eversiva; sed impediebantur a locatione a Mucio Valdovinos, « la quale « (circostanza) può essere causa di una insurrezione nel caso che final- « mente si voglia far passare detto P. Valdovinos come affittuario di « tale tenuta «.

Et hic in suo testamento die 8 iunii narrat: « Un mese e mezzo o « due mesi dopo (initam locationem) fu data la legge del 25 giugno, e « nonostante i miei sforzi non fui riconosciuto come affittuario, benchè « la stessa legge mi proteggeva ». Caeterum etsi contractus simulatus fuisset, tum conductor, tum locator in id tendere debebant ut actus exsecutioni demandaretur.

5° Circa defectum solemnitatum et potissimum apostolici beneplaciti, advertendum est, hunc absolute asseri non posse, cum in verbis utique vagis Patris Gracia, potuerit commode celari omnis necessaria facultas: testatus est enim: « usando delle più ampie facoltà che gli sono « state concesse ».

Et ratio aderat non nominandi Definitorium ne irae exponeretur Gubernii, cuius leges eludi intendebatur. Praeterea valet certe regula explicata a Schmalzgr., t. *de reb. eccles. alien.*, num. 148, nempe praesumi actum fuisse rite positum maxime post tam longum temporis lapsum.

Equidem difficultatem faciunt litterae Patris Contreras die 16 decembris 1856 datae ad S. Pontificem, quibus exponitur, Patrem Garcia

cupidum tam ingentem aerumnam evitandi, plures venditiones fecisse inconsulto Definitorio, sed de consilio et consensu episcopi Mechoacanen. Iamvero, nescimus an in hoc censu comprehendatur controversa locatio, neque absolute concludi potest in casu, non tantam adfuisse necessitatem excusantem a lege Ecclesiae, quae non obligat cum tam gravi incommodo, maxime cum accesserit consilium et consensus episcopi. Praeterea nescimus an data sit sanatio implorata per supplicem libellum iam citatum anno 1856, uti postea pro aliis, ut videtur, casibus expetita sanatio concessa fuit anno 1878, hanc postulante supremo Ordinis moderatore.

Verum admissa veritate contractus non exinde sequitur omnes conditiones in eo conventas fuisse veritati et contrahentium intentioni conformes. Sane mens erat partium ut contractus valeret, et inde obtineretur praeservatio fundi per novum possessorem qui recognosceret Religiosorum iura: proinde, quoad summam scutatorum 22 millia quae in textu contractus dicuntur soluta, respondentia duabus annuis conventis praestationibus, omnia adiuncta videntur suadere, reapse non fuisse soluta, sed de iis mentionem habita fuisse ut fortior probaretur et fieret vis conventionis.

Namque magis ipse fundus devinceretur novo conductori, quum fundum nemo possidere poterat nisi recognito hoc aere alieno adversus Mucium Valdovinos. Sane haud vero simile est, tunc temporis hunc fuisse tam ingentem summam solvendo parem. Huiusmodi vero simulationes seu fictiones, sive quoad summam exsolutam, sive quoad eius qualitatem, passim occurrunt in contractibus ineundis, etsi graves non urgeant necessitates et conditiones quales tunc urgebant in Religiosos, quas explicat et cum lacrimis et querelis dolet Pater Vinc. Contreras in citatis litteris diei 16 decembris 1856, dum refert fictiones adhibitas pluribus in contractibus ut prospiceretur incolumitati, quatenus fieri poterat, bonorum suae familiae religiosae.

Hanc autem accusationem debiti ex parte Religiosorum ex fictione fuisse factam, videntur evincere ipsas posteriores confirmationes, et in primis actus diei 6 nov. 1857 quo cessa sunt in solutum nomina seu credita adversus aerarium publicum aequantia valorem 7000 scutatorum. Hoc in contractu fatentur Religiosi, locationem effectui non fuisse datam « per dif- « ficoltà che ambedue non poterono rimuovere », fatentur debitum adversus Valdovinos 22 millium scutatorum, et significant voluntatem, cessam scutatorum summam venire in partialem eiusdem debiti exstinctionem.

Quocirca fictum creditum, ut supponitur, 22 millia scut. modo commode occasionem praebet alii contractui in quo summa 7000 scut. attri-

buitur Mucio creditori, et ita subtrahebantur e faucibus fisci, sed sub tacita lege hoc fiebat ut Mucius scut. summam exigeret nomine Religiosorum. Hanc fuisse contrahentium certam mentem, docent posteriora facta. Siquidem Mucius apertis verbis accusatur postea de mala fide, eo quia in proprium usum hanc summam convertere ausus fuerit, eamdemque negaverit restituere ei cui mandatum dederunt Religiosi.

Re sane vera, P. Vinc. Contreras mense martio 1859 dat litteras vicario provinciali eum admonens: « Il 27 del corr. deve liquidare e pagare « un conto di buoni il Padre Valdovinos, che è di 7000 scudi, e resta « incaricato di riscuoterli il sig. Cancino ». Eruitur ex contractu inito die 13 iunii 1869, Mucium hoc debitum plene recognovisse, fassum fuisse se hactenus non fuisse solvendo parem, et litteras cambii acceptasse et subscripsisse favore Dñi Cancino pro eadem summa. Sed neque hisce litteris cambii satisfecit ex integro Mucius, quare actione iudiciali compulsandum fuit, atque adeo res processit ut in suis praediis *Calvario* et *Calaboro* hypotheca inscripta fuerit in securitatem residuae summae PP. Augustinianis debitae.

Qua ex ratione agendi Mucii Valdovinos, qui sivit se in ius vocari et sua praedia hypothecis subiici, quin umquam exciperet suum creditum 22 mill. scut. adversus Augustinianos, inferendum est, hoc creditum fuisse fictitie inscriptum, secum inferre oporteret istud debitum fuisse solutum.

Ast longe probabilior est hypothesis crediti fictitii ex parte Mucii, quia, uti retulimus, summa 7000 scutatorum cessa fuit in solutum; sed paulo post haec eadem summa, etiam per actionem iudicialem, repetitur a Religiosis. Et in conventu habito a PP. Definitoribus mense augusto 1859, hi « unanimamente disposero ... per fissare le misure che « debbono adottare per costringere il sacerdote D. M. Valdovinos al « pagamento di scudi 7000 che deve a questa provincia dei buoni che « ricevè e vendè per commissione del M. R. P. Contreras ». Simulata ergo fuit datio in solutum, secus suum creditum excepisset Mucius quod proinde aeque, et eadem de ratione, fuisse simulatum creditum inferre pronum est. Neque aliud argumentum huius simulationis praetermittendum est, deductum ex testamento sacerdotis Mucii qui disposuit: « Presi in affitto ... la tenuta di S. Monica per mezzo di scrittura pub« blica ...: deve adunque l'esecutrice del mio testamento, ristabilito che « sia l'Ordine, promuovere quest' affare ... ». Quae verba, ubi nulla fit mentio de credito 22 millium scut. et tantum memoratur locationis contractus, aperte videntur Dominis conformare nostram conclusionem, nempe creditum fuisse simulatum ad maiorem firmitatem et securitatem contractus initi ut fieri solet huiusmodi in adiunctis.

Actricum procurator ut salvam tueatur crediti exsistentiam adversus tam vehementes praesumptiones, asserit creditum nihilosecius posse consistere, quia mens erat Mucio urgendi contractum locationis, cuius probatio potissima erat summa repraesentata 22 millium scutat. in solutionem duarum annualium praestationum pactae locationis. Sed, labile effugium. Nam, ut ipse Valdovinos fatetur in relatis testamenti verbis, valor contractus erat hypotheticus et incertus: « ristabilito che sia l'or- « dine »: dum e contra, creditum erat liquidum; primus recognoscendus erat a publica auctoritate, alterum ab Augustinianis repetendum erat. Quare ergo non se defendit hac exceptione adversus iudiciales instantias PP. Augustinianorum? Quare in testamento, recolens « i diritti ed « azioni a che mi riferisco », non revocavit etiam creditum adversus PP. Augustinianos, plane consistens etiam seiunctum a valore contractus?

Itaque, omnibus perpensis, ex deductis argumentis talis enascitur praesumptio simulationis crediti quae plenissime Dominos persuadet. Porro, argum. c. 17, *De praesumpt.* et c. 13, § *Qui autem., De haeret.* in Decret. Greg. IX, et c. 7 et 8 eiusd. tit. in VI, Devoti, cum communi, in suis *Inst. iur. can.* l. 3, t. 9, n. 31 hanc efformat regulam: « Cunctae « hominis praesumptiones pendent ab arbitrio iudicis, cuius est pro « animi sui religione iudicare quanta in singulis vis insit et quanta iis « fides tribuenda videantur ». Quod argumentum sane sufficiens esset ad quaestionem iudicialiter resolvendam.

Cum vero in casu a partibus in unum et in alium sensum coacervatae sint praesumptiones, Domini animadverterunt animum iudicis securiorem consistere in argumento magis obiectivo quod habetur luculentissimum in *praescriptione.*

Haec revera introducta fuit ut prospiceretur bono et quieti civium. Ait Gaius l. 1, *De usucap. et usuc.*, Dig.: « Bono publico usucapio intro- « ducta est, ne scilicet quarumdam rerum diu et semper incerta dominia « essent »; « et ut sit aliquis sollicitudinis (l. Cum in notiss. princ. Cod. « *De praescr. 30 vel 40 ann.*) litiumque finis (l. ult. ff. pro suo) et domi- « norum puniatur segnities, amissione rerum suarum » (l. 28, de V. S.). Quod praescriptionis institutum ius canonicum approbavit.

Porro qui hodiernae actionis argumenta perpendit, iactatur in diversas partes, actus multiplicibus coniecturis et regulis hinc inde invocatis: unde factum est ut iudex primae instantiae asseruerit ius quod rotales iudices censuerunt negandum. Sed iam dilapsi sunt plus quam quinquaginta anni ab inito contractu, a contracto aere alieno, et quis

scire potest quaenam fuerit intentio contrahentium et vis pactionum, pro ea potissimum turbulentissima aetate et regione?

Unde providentissime succurrit remedium praescriptionis quae in casu non est acquisitiva, sed exstinctiva obligationis seu debiti. Haec autem facilius producit suum effectum, quia, uti probant DD., conditiones requisitae sunt veluti negativae et pauciores. Non requiritur titulus, non habetur propria possessio, uti explicat D'Annibale, II, n. 152, quamobrem tota difficultas consistit in bona fide, quae iure canonico usque requiritur, et toto temporis decursu, ex cap. 20, c. ult. *De praescript.:* « Quoniam omne quod non est ex fide, peccatum est, synodali « iudicio definimus ut nulla valeat, absque bona fide, praescriptio tam « canonica quam civilis. Unde oportet ut qui praescribit in nulla tem- « poris parte rei habeat notitiam alienae » seu, uti explicant Reiff. h. t., n. 105; Lugo, *De iust. et iur.*, 7, 49. V., S. Alphons., l. III, 513, ut persuasum habeat, se taliter agendo vel se gerendo alteri iniuriam non facere.

Augustinianos hac bona fide usos esse in decursu temporis, patet ex ipsis praesumptionibus iam explicatis, unde ipsi nacti sunt persuasionem vel creditum numquam exstitisse vel fuisse solutum debitum. Ad tempus vero quod attinet, licet inter partes disceptetur quo praecise tempore actio inchoari debuerit ad creditum exigendum, potest tamen recte affirmari, actionem istam die 6 nov. 1858 fuisse inchoatam. Enimvero, die 6 novembris 1857 conventum fuit « fin dal 14 novembre del- « l'anno p. p. di pagare l'interesse corrispondente al 6 % della suddetta « somma (scut. 22 mill.) restando obbligata la provincia a ritornare il « capitale dai primi denari che avrà in suo potere ... ripetendo io, il « M. R. P. Provinciale, che per esser il debito così sacro, metterò in « azione ogni risorsa perchè dentro l'anno rimanga estinto ». Quibus in verbis, bis de solutione debiti fit sermo: ita tamen ut quod primo loco indefinite innuitur, determinato tempore ponatur secundo: seu altera loquutio primam explicat atque declarat. Cum enim P. Contreras dixisset, se soluturum quod S. Provincia debebat « dai primi denari che « avrà in suo potere »; quod arguit promissoris in mente pecuniam ad hunc effectum impendendam certo non defuturam, et hoc est adeo verum ut in incontinenti solvere incoeperit « in conseguenza di quest'obbligo », scilicet « di ritornare il capitale dai primi denari che avrà in suo « potere »; melius deinde pandens suam mentem, etiam tempus determinat ad eam consequendam necessarium pro debiti completa solutione « ripetendo io ... che ... metterò in azione ogni risorsa perchè dentro « l'anno venga estinto ». Non est hic sermo de solutionis capacitate ex

parte S. Provinciae a qua pendeat ius exigendi ex parte Mucii, sed de solutionis modo « dai primi denari » et de tempore « dentro l'anno », die 6 novembris 1857 conventum fuit, quo elapso, die 6 novembris 1858 Mucio ius erat actionem instituendi ad solutionis complementum iuridice consequendum.

Hoc ius sartum tectumque erat etiam in hypothesi quod sermo fuisset habitus de solutionis capacitate; id enim non importat quod haec capacitas exsistat in facto, ut patronus dominarum Carrasquedo retinet, quae cum a debitore pendeat, verificaretur numquam; sed consuetudine attenta, praefinienda est a iudice ad hoc adeundo. Ad rem ait Pirhing: « Etsi debitum indefinite sit contractum, semper tamen manet « obligatio solvendi (et hinc etiam ius exigendi ex parte creditoris) saltem « post illud tempus quod communiter ex consuetudine et usu observari « solet in solutionibus » (Synop. Pirhing. II, tit. 36, num. 51). Quare Pothier, *Le Pandette di Giustiniano,* in explananda lege 29, ff. de condit. et demonstrat. ait: « Per altro queste parole, *subito che potrò,* io credo « si debbano riferire al tempo che il giudice ad istanza di chi ha inte- « resse, avrà determinato per l'adempimento della condizione ». Idem praecipit ius rom. l. 112 *De verb. obl.,* Digest.; cod. Gall. 1146; ital. 1173; Aust. 901; et commentatur D'Annibale, II, n. 319, not. 27. Determinatio autem expetenda est ab eo cuius interest intra tempus utile, ne eius actio praescribatur.

Caeterum quod S. Provincia de facto par solvendo fuisset, satis superque constat ex actis, cum ei obvenissent reditus non parvi momenti ex bonis rusticis provenientes qui a die 25 sept. 1856 canonis emphitheutici titulo ei solvebantur, cum antea titulo locationis eidem solverentur; lex enim suppressionis religiosorum Ordinum serius prodiit. Quare cum Mucius anno ab inita conventione elapso actionem iure potuisset instituere, immerito quidem invocatur principium « contra non « valentem agere non currit praescriptio ».

Persuasionem autem Patrum Augustinianorum seu eorum bonam fidem refert ipsa sententia primae instantiae, quae tamen negavit fieri locum praescriptioni, quia perpendit iudex, in collegio, seu persona morali, subiectum bonae fidei esse ipsum collegium seu personam moralem; quare mala fides praelati bona administrantis, vel eorum saltem, maiore in parte, collegium constituentium, nocet incipiendae praescriptioni, cui postea inchoandae bona fides istorum loco succedentium non prodest; quia persona moralis seu collegium semper idem esse intelligitur, et praelatus repraesentans collegium habet eamdem cum collegio personam iuridicam. Eodem iure censentur haeredes universales, non vero parti-

culares; ex reg. 46, iur. in VI, « is qui in ius succedit alterius, eodem « iure quo ille uti debet ». Cfr. Suarez, *de legib.*, VIII, 3, 4 et D'Annib., II, n. 140 in nota 8.

Sed hic rectissimus conceptus non nocet in casu applicationi praescriptionis; nam et si admittamus (quod tamen excludi debere probavimus) Mucium 22 millia scut. solvisse; tamen praelati qui postea gesserunt administrationem PP. Augustinianorum legitime ratiocinati sunt, excipientes uti factum est apud iudicem Mechoacanen., debitum revera fuisse debita solutione dimissum, quia secus explicari non potuisset ratio agendi Domini Valdovinos, et recoluerunt: 1) verba quibus usus est Mucius in suo testamento; 2) factum non appositae ullius exceptionis quum idem Mucius coactus fuit solvere summam 7000 scut. antea ei cessam in solutum.

Hae praesumptiones equidem praecipuae visae sunt Dominis, si referantur ad ea locorum et temporum adiuncta in quibus Religiosi omnia peragebant sub pressura legum tyrannicarum, et hinc plura vel reticere vel fingere cogebantur; ita ut nemo sanus non dicet, has praesumptiones non sufficere ad efformandam bonam conscientiam, seu bonam fidem. Addantur vero aliae omnes praesumptiones superius explicatae, quae effugerunt conventos cum causa instituta est, sed quae non latebant collegii praelatos tunc temporis quando debitum solvendum fuisset, et res attingit evidentiae fastigium.

Quia vero appellata sententia admittit in themate praelatos collegii considerari quasi successores particulares ad effectum bonae fidei, DD. censuerunt in hoc recedendum esse ab hac opinione quam non approbant.

Tempus vero praescriptionis quod attinet, dixerunt Domini, sufficere praescriptioni initium dare ab eo tempore quando prodita sunt testamenta Mucii et alia adiuncta cognosci potuerunt, ut tunc dicatur incoepisse bona fides et hinc praescriptio: habetur enim lapsus temporis longioris quam triginta annis. Dies autem qua debiti solutio facienda erat, cesserat et venerat, quia solutio promissa fuerat anno 1857 elabente.

Quibus omnibus perpensis, Christi nomine invocato, Nos Auditores de turno pro tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, dicimus, declaramus et definitive sententiamus, proposito Dubio respondentes: *Affirmative*, seu, *sententiam rotalem diei 1 iunii 1911 esse confirmandam.*

Actrices vero in expensas iudicii condemnamus.

Ita pronunciamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium ad quos spectat ut exsecutioni mandent hanc nostram defi-

nitivam sententiam, et adversus reluctantes procedant ad normas sacrorum canonum, et praesertim cap. 3, sess. XXV, Concil. Trid., iis adhibitis exsecutivis et coërcitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis exstitura sint.

Romae in sede Tribunalis S. R. Rotae, die 7 ianuarii 1913.

Michaël Lega, *Ponens*
Iosephus Alberti.
Petrus Rossetti.

Sac. T. Tani, *Notarius.*

II.

TRINCOMALIEN.

NULLITATIS MATRIMONII (ARUNASALAM-MARIMUTTU).

Pio PP. X feliciter regnante, Pontificatus Dominationis suae anno decimo, RR. PP. DD. Aloisius Sincero, Ponens, *Ioseph Mori et Fridericus Cattani, Auditores de turno in causa* Trincomalien. - Nullitatis matrimonii, *inter* Ioseph Arunasalam, *vulgo* Visuvalingam *nuncupatum, actorem appellantem, repraesentatum per legitimum procuratorem Albertum Colomb, advocatum, ex officio deputatum, et* Annapillai Marimuttu, *contumacem, interveniente et disceptante in causa Vinculi defensore ex officio, sequentem tulerunt definitivam sententiam die 1 februarii 1913.*

Ioseph Arunasalam, vulgo Visuvalingam nuncupatus, in urbe Point Pedro ortus, e secta protestantica Wesleyana, in uxorem duxit absque ullo ritu protestantico, ut ipse fassus est, Marimuttu Annapillai, eiusdem sectae, ex eaque prolem suscepit.

Anno vero insequenti Ponner Marimuttu, sororem eiusdem Annapillai, in uxorem sibi copulavit, et ab ea quoque prolem habuit.

Quum autem postea Visuvalingam fidem catholicam amplexus esset, Ponner tali odio eum prosequuta est ut civile, ut aiunt, divortium postulaverit: quo obtento, eum dimisit.

Tunc Visuvalingam Curiam Trincomaliensem adiit, postulando, ut suum cum Annapillai matrimonium nullum declararetur ex capite consanguinitatis in quarto gradu aequali, et sibi favorabilem sententiam tulit. Appellante Vinculi defensore ex officio, causa in secunda instantia iudicata fuit penes Curiam Columben. quae priorem sententiam reformavit.

Appellavit igitur Visuvalingam ad Sanctam Sedem, et nunc causa nobis iudicanda venit sub dubii formula: *An constet de matrimonii nullitate in casu.*

Ius quod spectat.

Matrimonii validitas equidem ab actore impugnata fuit ex capite impedimenti cognationis; verum cum ex actis non obscura indicia essent matrimonium verius esse nullum ex defectu consensus, instante advocato ex officio, et annuente Vinculi defensore apud hunc sacrum Ordinem, Ponens providit ut etiam super hoc defectu processus aperiretur, quatenus actor consentiret. Renuit ipse: causa igitur iudicanda venit tantum supra assertum consanguinitatis impedimentum.

Quod consanguinitas in quarto gradu aequali matrimonium dirimat, nullum in iure dubium: tota difficultas est in ea probanda.

Probationem vero impedimenti cognationis quod attinet, haec instructio S. Officii, feria IV, die 20 iunii 1883 lata, statuit:

« Si matrimonium impugnetur ob assertum impedimentum cogna-
« tionis carnalis ... facile erit eiusdem exsistentiam detegere ope authen-
« ticorum documentorum. Etenim cognatio carnalis, et etiam affinitas ...
« dignoscuntur ex arbore genealogica utriusque familiae, conficienda ex
« regestis matrimoniorum, et ex libris etiam baptizatorum, in quibus notata
« esse debent nomina non modo coniugum, et eorum qui baptizati sunt,
» sed horum etiam parentum.

« Quod si aliquod oriatur dubium circa documenta praedicta vel
« circa eorum veritatem, in iudicium vocandi erunt et iuridice exami-
« minandi consanguinei, affines, propinqui, quibus origo eorum, de quibus
« agitur, nota sit, aut nota esse possit, ut ex eorum depositionibus gra-
« dus consanguinitatis vel affinitatis clarius valeat determinari. Non levi
« fundamenta huic rei esse potest etiam publica fama, de qua ratio erit
« habenda; eius tamen sedulo consideranda erit origo et rationes, quibus
« innititur ».

Testes vero recipiendos quod spectat, haec in l. IV, Decr. tit. XIX, cap. 3, praescribuntur: « Quod parentes, fratres et cognati utriusque
« sexus in testificatione suorum ad matrimonium coniungendum vel
« dirimendum admittantur, tam antiqua consuetudine quam legibus appro-
« batur. Ideo enim maxime parentes, et, si defuerint parentes, proxi-
« miores admittuntur, quoniam unusquisque suam genealogiam cum
« testibus et chartis, tum etiam ex recitatione maiorum scire laborat;
« qui enim melius recipi debent, quam illi qui melius sciunt ...? ».

Quoad modum autem ipsos examinandi, haec in cap. VII, l. IV, tit. XIV, statuuntur: « Cum coniugium multum favoris obtineat, testes, « qui ad divortium celebrandum producti consanguinitatis gradus com- « putant, a stipite debent incipere, id est a parentibus, vel germanis, et « sic per ordinem distinguere gradus, nominibus propriis, vel aequipol- « lentibus indiciis designando personas, praesertim cum saepius testi- « monium perhibeant de auditu: quod quia minus est validum, non est « in articulo huiusmodi nimium laxanda facultas: quum qua ratione com- « putationem inciperent a secundo, eadem et ulterioribus inchoarent ».

Vim vero probandi, et probationum valorem quod attinet, docet cum communi Cosci, *De separatione thori,* l. 2, c. 18, n. 274 et seqq.: « Non sufficiunt probationes dubiae et incertae, minusque coniecturae « et praesumptiones, sed requiruntur probationes univocae, concludentes « et in suo genere perfectae ». Et in genere tradit Reiffenstuel, *Lib. IV Decr.,* Tit. XIX, n. 17-18: « Ad hoc ut iudex ecclesiasticus vinculum matri- « monii dissolvat, debet eidem de impedimento dirimente constare per « probationem plenam et perfectam, qualis est quae fit per duos testes « omni exceptione maiores... Communis ac certa, arg. c. 1, *De consang. et « affinit.* et c. *Super eo,* 22 *De testibus cum concordant.* Ratio est; quia causa « dissolvendi matrimonium quoad *vinculum* est una ex gravioribus, et « in praeiudicium magnum tum tertii, tum sacramenti redundantibus, « consequenter exigit plenam probationem per ea quae diximus lib. II, « tit. XIX *De prob.*... Quod si probatio fiat per testes, debet fieri per « testes saltem duos omni exceptione maiores, arg. cit. c. 1 *De con- « sang. et affin.,* ibi, *per testes omni exceptione maiores.* Ratio est quia « unus testis quantumvis habilis non facit plenam probationem, arg. c. *Li- « cet universis, De testib.,* qui etiam debent esse iurati, arg. can. *Illud. 6* « et can. *De parentela,* 8, caus. 35, q. 6, quia testis non iuratus nihil « probat, per vulgaria ». In specie autem quoad consanguinitatis impe- dimentum, docet *ib. n. 16:* « Non debet nec potest iudex matrimonium « in facie Ecclesiae contractum dissolvere quoad *vinculum,* ex hoc solo « quod unus vel ambo coniuges ipsimet, accedente etiam rumore vici- « niae fateantur, se cum impedimento ... consanguinitatis contraxisse, « nisi sufficientes probationes accedant... Communis ac certa, textu « expresso c. *Super eo,* 5, *De eo qui cognovit,* ubi etiam ratio subiun- « gitur illis verbis: Cum et quandoque nonnulli inter se contra matri- « monium velint colludere... Rumor autem viciniae non adeo est iudi- « candus validus, quod, nisi rationabiles et fide dignae probationes acce- « dant, possit bene contractum matrimonium irritari ».

Factum quod attinet.

In primis adnotandum est iis in regionibus defuisse, ut asseverat Iudex primae instantiae, tunc temporis documenta authentica, publica, quae libri civiles vocantur, ad certo probandam consanguinitatem. Necessario igitur confugiendum fuit ad probationes subsidiarias, praesertim per testes.

Actor tum in libello, tum in iudicio affirmavit se esse consanguineum in quarto gradu aequali cum sua uxore Annapillai, cuius in rei testimonium afferre se posse dixit tum genealogiam familiae suae, tum quaedam excerpta ex tabulis publicis urbis Point Pedro. Verum ut praemittamus ipsi delatum non fuisse, ut ex actis intelligitur, iuramentum de veritate dicenda (Instruct. S. Congr. Conc. 22 aug. 1840, vv. *Praefinita die... Cum itaque advenerit*), illa excerpta primo quidem fassus est se invenire non potuisse, ultimo vero ea non exsistere.

Uxor Annapillai in iudicium quidem non comparuit, sed fortissime asseveravit se nullam habere consanguinitatem cum Visuvalingam, et quando iudex nomina stirpis communis seu Kanapathy et Parvadi pandidit, tum ipsa, tum eius soror Ponner risum ediderunt, dicentes: « Hoc « est mendacium, hoc est mendacium ».

Inter probationes autem iuridicas ne admitti quidem possunt epistolae iudici missae tum a Sadhasivakurukkal, sacerdote paganorum, Poopalapillai, et Murugupillai, tum a Periayathamby, Vellupillai, Sapabathipillai, et Vettivelu, tum a Kanapathipillai. In iure enim cautum est « quod in talibus (super accusatione matrimonii) nisi quantum ad prae- « sumptionem, nullius momenti est conscriptio (sive accusationis sive « testimonii) quoad sententiam proferendam; nisi alia legitima admi- « nicula suffragentur ». L. IV, decret. Tit. XVIII c. *A nobis*, 2. Idemque, ut notat Pirhing h. t. n. 11, est de testibus, c. *Testes*, 15, *caus.* 3, q. 9, *cum non sit testimoniis, sed testibus credendum*, c. *Qua nos 8 de Cohab. Cleric. et mulier.* Gl. hic V *accusatione.* Quare ad evitandam ... falsam depositionem testium statutum est ut in causa matrimoniali personaliter et propria ac viva voce debeat fieri accusatio, et testes deponere, non autem per litteras in absentia, *Ab hic* n. 3 et Vivian. *in Ration.* Idem statuitur in Instruct. cit. sacrae Congr. Conc., in Instruct. S. Officii cit. anni 1883, in Instruct. Austriaca § 159, 162, etc.

Testes vero, qui legitime testimonium dixerunt, in plures classes distribui possunt, alii enim se nil scire de asserta consanguinitate affirmarunt, alii testati sunt tantum de publica fama, alii incompletam arborem genealogicam designarunt, alii arborem completam texuerunt,

alii demum aperte denegarunt aliquam consanguinitatem inter Visuvalingam et Annapillai adesse.

Chellapillai Achichimuttu, soror Marimuttu, interrogata « scisne « aliquam cognationem inter Marimuttu et Visuvalingam? », respondit: « Nescio ». Erambu Vinasithampy, interrogatus « estne aliqua saltem « remota cognatio inter eos? », respondit se illud nescire, et iterum rogatus num exsisteret ulla cognatio Visuvalingam inter et Annapillai, respondit: « Audivi quidem ita rem se habere, sed ipse non video ullam « proximam cognationem ».

Ponnampalam Chellappa affirmavit quidem ex publica fama interesse cognationem, quia ita omnes loquentes audivit, sed fassus est se nescire communem stipitem, imo et ignorare omnes ascendentes Arunasalam; ideoque nullam rationem ut originem publicae famae dedit.

Muttu Siny Anander testatus est exsistere cognationem inter matrem Marimuttu et patrem Visuvalingam, at iterum interrogatus quaenam ista cognatio esset, respondit se nescire qualis ea esset, atque fassus est se ex ascendentibus uxoris cognoscere tantum patrem et avum, ex ascendentibus vero viri solummodo eius patrem. Velupillai Chellaiya interrogatus quaenam esset consanguinitas inter Marimuttu et Arunasalam, respondit ex parte matris Marimuttu eam se teneri; at fassus est se ignorare quinam fuerint pater et mater Arunasalam. Ex his igitur vel omnino vel saltem cum certitudine consanguinitas deduci nequit.

E contra vero Samuel Velupillai, interrogatus num novisset aliquam consanguinitatem exsistere inter Visuvalingam et Annapillai, respondit: « Puto nullam exsistere inter illos consanguinitatem. Utrum exsistat an « non aliqua remota cognatio sanguinis, nescio ». Et Christiana Saverimuttu, interrogata num audivisset Visuvalingam et Annapillai esse consanguineos, fortius negavit: « Non. Nulla est inter eos consanguinitas ».

Duo tantum ex testibus completam et in genere suo perfectam arborem texuerunt genealogicam, in qua e sponsis liceat ascendere usque ad abavos, atque ita diiudicare num inter eos exsistat asserta cognatio in quartu gradu aequali: hi testes sunt Andiapper Kanniat, praeses alicuius templi pagani in pago Karkovalam, et Rev. P. G. Rouvellac, missionarius in urbe Point Pedro.

Verum, ut praetermittamus has arbores genealogicas non in omnibus inter se concordare, Andiapper Kanniat, ut ex actis patet, nullam fere meretur fidem. Praeterea in iudicio visus est nimia levitate et facilitate in re sat implexa et, pro moribus illius regionis, ut acta processus demonstrant, difficili, aliquam recitationem memoriter pronunciare et velut decantare; affirmavit se compulsasse archivia familiae, ut ait ipse,

sed haec regesta non erant nisi tituli possessionum et divisionum praediorum, promisit se allaturum in iudicium haec regesta, sed frustra.

Pater Rouvellac certe omni fide est dignus; at non apparet ex actis num testes ex quibus hausit arborem genealogicam propinqui et affines fuissent alicuius ex sponsis, et, quod maximum est, non apparet an isti, iuramento praestito, Patrem Rouvellac de consanguinitate edocuerint. Ultimo igitur recidimus in testes non iuratos, qui nil probant, ut iuris utriusque textus ingeminant, cap. *nuper*, 51, cap. *fraternitatis*, 17, cap. *de testibus*, 29, cap. *tuis*, 39, *de testibus et attestationibus*, *Instruct. cit. S. C. Concilii*, etc. Dein vero P. Rouvellac dum affirmat: « Au reste je pense « que Marimuttu est parent ou allié de Visuvalingam », nimis vaga et indeterminata profert, ex quibus consanguinitas cum certitudine deduci nequit. Ultimo tandem ipse fassus est in iudicio: « Cependant je n'en « suis pas sûr ». Quo patet ne ipsum quidem P. Rouvellac pro certo habuisse inter eos exsistere assertam consanguinitatem.

Ex omnibus igitur actis et allatis in causa, sequitur validitatem matrimonii in casu constare, vel certo certius eius invaliditatem non certo constare, seu esse dubiam.

Qua etiam posteriori ratione, standum est pro valore matrimonii.

Hoc enim firmum et sacrum est in iure canonico. Nam si generaliter « quoties non satis apparet, utrum in aliquo actu obeundo defuerit « aliquid ex his, quae *ad actus substantiam* pertinent, utriusque iuris « et a Nostris receptissima regula est, *in dubio omne factum praesumitur « recte factum* - ideoque - *in dubio respondendum est pro valore actus* », D'Annibale Theol. Mor. I, 150; a fortiori quoad sacramentum matrimonii sacrum et sanctum est in iure canonico et in nostro foro « matrimonium « semel celebratum, dummodo matrimonii species non desit, *gaudere favore* « iuris, ut traditur expresse in cap. ult. *de Conditionibus* ..... aliisque « testibus. Hic favor iuris in eo consistit, ut matrimonium semel cele- « bratum semper validum habendum sit, donec eius invaliditas plene « probetur ... Unde de matrimonio semel celebrato principium: *in dubio « standum est pro valore matrimonii;* quod valet in utroque foro, et a « fortiori si agatur de matrimonio fidelium, utpote sacramento » Gasparri, *de matrimonio*, II, 18.

Quibus omnibus tum quod ius, tum quod factum spectat, perspectis ac mature perpensis; Christi nomine invocato, solumque Deum prae oculis habentes, Nos infrascripti Auditores, pro tribunali sedentes, ad propositum dubium dicimus, pronunciamus atque definitive sententiamus: *Negative,* seu *Non constare de nullitate matrimonii in casu.*

Ita pronunciamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium ad quos spectat, ut exsecutioni mandent hanc nostram sententiam et adversus reluctantes procedant ad normam ss. canonum, et praesertim cap. 3, sess. XXV, *de reform.*, Conc. Trid., iis adhibitis exsecutivis et coërcitivis mediis quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis exstitura sint.

Aloisius Sincero, *Ponens.*
Iosephus Mori.
Fridericus Cattani.

Sac. T. Tani, *Notarius.*

DIARIUM ROMANAE CURIAE

SEGRETERIA DI STATO.

NOMINE.

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di nominare.

Prelati Domestici di S. S.:

4 aprile 1913. — Mons. Benedetto Alves de Souza, pro-vicario generale dell'archidiocesi di S. Paolo del Brasile.

5 aprile. — Mons. Massimiliano Brenner, rettore del collegio teutonico di S. Maria dell'Anima in Roma.

8 aprile. — Mons. Francesco di Paola Gasoni, cappellano segreto di S. S.

9 aprile. — Mons. Enrico Ludwigs, dell'archidiocesi di Colonia.

— Mons Giuseppe Felten, della medesima archidiocesi.

ONORIFICENZE.

Con Brevi apostolici il Santo Padre si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

L'Ordine della Milizia Aurata, detto dello Speron d'oro:

9 aprile 1913. — Al Sig. principe don Mario Chigi-Albani, maresciallo di santa Romana Chiesa e custode del conclave, presidente del Consiglio superiore delle feste Costantiniane.

La Gran Croce dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

22 aprile 1913. — Al Sig. Giovanni Hasche, dell'archidiocesi di Posen.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

9 aprile 1913. — Al Sig. Alberto Heimann, dell'archidiocesi di Colonia.

— Al Sig. Massimiliano Wirtz, della medesima archidiocesi.

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe militare:

2 aprile 1913. — Al Sig. Giuseppe Lattanzi, primo tenente del disciolto reggimento dei dragoni pontifici.

La Commenda dell'Ordine di S. Silvestro Papa:

13 aprile 1913. — Al Sig. Giovanni Werth, dell'archidiocesi di Cambrai.

16 aprile. — Al Sig. Augusto Müller, della diocesi di Fulda.

Il Cavalierato dell'Ordine Piano:

28 marzo 1913. — Al Sig. Gualtiero Milde, della diocesi di Breslavia.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

9 aprile 1913. — Al Sig. dott. Martino Winands, dell'archidiocesi di Colonia.

— Al Sig. Leone Giani, della medesima archidiocesi.

11 aprile. — Al Sig. avv. Enrico Rondinella, dell'archidiocesi di Napoli.

13 aprile. — Al Sig. Géry Pourbaix, dell'archidiocesi di Cambrai.

— Al Sig. Luigi Derville, della medesima archidiocesi.

17 aprile. — Al Sig. dott. Carlo Enrico Schäfer, della diocesi di Fulda.

23 aprile. — Ai Signori: Giovanni van Menten, Augusto Thomas e Camillo Cauchie, giornalisti cattolici belgi.

NECROLOGIO.

16 aprile 1913. — Mons. Riccardo Casanova, arcivescovo di Guatemala.

20 aprile. — Mons. Pietro Facciotti, arcivescovo titolare di Calcide.

26 aprile. — Mons. Giuseppe Alfredo Archambeault, vescovo di Joliette (Canadà).

Sub exitum mensis Maii Typis Vaticanis vulgabitur:

MARTYROLOGIUM ROMANUM

Gregorii XIII jussu editum, Urbani VIII et Clementis X auctoritate recognitum ac deinde anno MDCCXLIX Benedicti XIV opera ac studio emendatum et auctum.

Editio typica Vaticana, auspice SS. D. N. Pio Papa X, confecta, in qua Sanctorum et Beatorum exstant elogia, a S. Rituum Congregatione ad haec usque tempora adprobata.

Haec Romani Martyrologii editio, quam S. Rituum Congregatio diligenter recognovit ac Typicam declaravit, multo emendatior multoque locupletior est quam quae ad hunc diem prodierunt, retractatis additisve nonnullis Sanctorum elogiis, ipso aliquantum commutato eorum ordine, adiectis etiam variis indicibus, quorum ope facillimum est reperire, quidquid in libro perquiratur.

Voluminis duplex est forma: maior pro servitio chorali, minor pro usu privato ac pro iis, qui rebus student liturgicis.

Simul cum duplici editione latina prodibit altera italico sermone exarata, in commodum praesertim Monialium, nec non Congregationum Religiosarum et piarum Confraternitatum, piarumque Familiarum, in quibus quotidie Martyrologium Romanum, ad omnium intelligentiam, lingua vulgari legi solet.

PRETIA:

Editio in-8 mai. (29 × 20), in *charta manufacta* et *charactere rubro-nigro*, fol. LXXXVIII–346. . . . . Lib. **8,50**

— Volumen pelle caprina contectum dorso, ceterum linteo, angulis rotundatis, foliis sectione rubricatis, titulo aureo . . . . . Lib. 12 —

— Cum tegumento pellis caprinae nigrae, angulis rotundis, sectione foliorum aurea, dorso lateribusque auro ornatis . . . . . Lib. 15 —

Editio in-8 min. (22 × 14), in *charta optima et levigata* et *charactere rubro-nigro*, fol. CXLIX–498 . . . . . Lib. **4,50**

— Volumen pelle caprina contectum dorso, ceterum linteo, angulis rotundatis, foliis sectione rubricatis, titulo aureo . . . . . Lib. 7 —

— Cum tegumento pellis caprinae nigrae, angulis rotundis, sectione foliorum aurea, dorso lateribusque auro ornatis . . . . . Lib. 9 —

Editio in-8 (26 × 16), ***italico sermone exarata,*** ad usum Congregationum et Confraternitatum, in *charta manufacta* et *charactere rubro-nigro*, fol. 400. . . . Lib. **4** —

— Volumen pelle caprina contectum dorso, ceterum linteo, angulis rotundatis, foliis sectione rubricatis, titulo aureo . . . . . Lib. 7 —

— Cum tegumento pellis caprinae nigrae, angulis rotundis, sectione foliorum aurea, dorso lateribusque auro ornatis . . . . . Lib. 9 —

Alla fine del mese di Maggio si pubblicherà dalla Tipografia Vaticana il

MARTIROLOGIO ROMANO

Edito per ordine di Gregorio XIII, riconosciuto per autorità di Urbano VIII e Clemente X, e quindi nel 1749 emendato ed accresciuto per opera e studio di Benedetto XIV.

Edizione tipica Vaticana fatta sotto gli auspici del SS.mo Signor Nostro Pio Papa X, nella quale sono inseriti gli elogi dei Santi e dei Beati, fino ad oggi approvati dalla S. Congregazione dei Riti.

Questa edizione del Martirologio Romano, che la Sacra Congregazione dei Riti ha riveduto e dichiarato tipica, è molto più corretta e più ricca di quelle che fino ad oggi furono pubblicate, essendo stati corretti ed aggiunti alcuni elogi di Santi, ed essendovi aggiunti vari indici, i quali rendono facilissima ogni ricerca che abbia a farsi nel libro.

Il volume esce in doppio formato: uno più grande pel servizio corale, l'altro più piccolo per uso privato e per comodo di quelli che si occupano di cose liturgiche.

Unitamente alla duplice edizione latina si pubblicherà l'edizione in lingua italiana, per comodità specialmente delle Monache, delle Congregazioni Religiose, delle pie Confraternite e delle Famiglie cristiane nelle quali ogni giorno, ad intelligenza di tutti, si suol leggere il Martirologio Romano in lingua volgare.

PREZZI:

Edizione in-8 gr. (29 × 20), in *carta a mano* e *caratteri rosso-neri*, pagg. LXXXVIII-346 . . . . . Lire **8,50**

— In mezza legatura, dorso ed angoli in pelle di capra, cartoni in tela, angoli rotondi, taglio rosso, titolo in oro sul dorso . . . . Lire 12 —

— In piena pelle di capra nera, angoli rotondi, doratura sul dorso e sui piani, taglio dorato . . . . . Lire 15 —

Edizione in-8 picc. (22 × 14), in *ottima carta levigata* e *caratteri rosso-neri*, pp. CXLIX-498 . . . . . Lire **4,50**

— In mezza legatura, dorso ed angoli in pelle di capra, cartoni in tela, angoli rotondi, taglio rosso, titolo in oro sul dorso . . . . Lire 7 —

— In piena pelle di capra nera, angoli rotondi, doratura sul dorso e sui piani, taglio dorato . . . . . Lire 9 —

Edizione in-8 (26 × 16), tradotta in lingua italiana, in *caratteri grandi rosso-neri, carta a mano-macchina*, pp. 400 . Lire **4** —

— In mezza legatura, dorso ed angoli in pelle di capra, cartoni in tela, angoli rotondi, taglio rosso, titolo in oro sul dorso . . . . Lire 7 —

— In piena pelle di capra nera, angoli rotondi, doratura sul dorso e sui piani, taglio dorato . . . . . Lire 9 —

Veneunt Romae apud Administrationem Commentarii Officialis "Acta Apostolicae Sedis„ (*Tipografia Poliglotta Vaticana, Roma*).

PSALTERIUM BREVIARII ROMANI **cum Ordinario Divini Officii iussu SS. D. N. Pii Pp. X novo ordine per Hebdomadam dispositum et editum.** Editio typica iterum impressa, pp. XVI-290-[12], carattere rosso-nero.

In brochure (su carta tipo giapponese leggerissima) L. **2,50**
Legato in tela inglese nera e taglio rosso . . . » **3,50**
» » » » » » » oro . . . . » **3,80**
» » pelle chagrin nera e taglio oro . . . » **5,—**

ANTIPHONALE Sacrosanctae Romanae Ecclesiae *pro diurnis horis* SS. D. N. Pii X, P. M. iussu restitutum et editum. - 1912. - In 8° su carta fina, pp. 1164 con incisioni in nero e colori L. S. - (Legato in pelle chagrin e taglio rosso L. **12.** - Legato in mezza pelle e tela L. **10,50**).

GRADUALE Sacrosanctae Romanae Ecclesiae *De Tempore et De Sanctis* SS. D. N. Pii X, P. M. iussu restitutum et editum. Cui addita sunt Festa Novissima, 1908. - In 8°, pp. 940 con incisioni in nero e colori. In brochure L. **6.** - Legato in pelle nera, taglio rosso L. **10.**

— **Excerpta e Graduali Romano** in duobus tomis diviso, L. **0,80.** (Sono varî fogli di stampa che rendono possibile la divisione del *Liber Gradualis* in 2 volumi).

COLLECTANEA S. CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE seu Decreta, Instructiones, Rescripta pro Apostolicis Missionibus. - 2 vol. in 4° L. 20.
(Vol. I [pp. VIII-732], ann. 1622-1866, nn. 1-1299. - Vol. II [pp. 573], ann. 1867-1906, nn. 1300-2317).

DECRETA AUTHENTICA CONGREGATIONIS SACRORUM RITUUM, ex Actis eiusdem collecta eiusque auctoritate promulgata. - Sex Vol. in 8° grande charta manufacta. - Pretium L. **46.**

Vol. I (pp. XXIV-486). Ab anno 1588 num. 1 usque ad annum 1705 num. 2162.

» **II** (pp. XI-484). Ab anno 1706 num. 2163 usque ad annum 1870 num. 3232.

» **III** (pp. VIII-383). Ab anno 1871 num. 3233 usque ad annum 1899 num. 4051.

» **IV** (pp. IV-442). *Commentaria ad instructionem Clementis XI*, pro Expositione SS. Sacramenti in forma XL Horarum et suffragia atque adnotationes super Decretis Sacrae Rituum Congregationis.

» **V** (pp. IV-523). Index generalis rerum occurrentium in Decretis Sacrae Rituum Congregationis per tria priora authenticae Collectionis volumina digestis, cum enunciatione suffragiorum atque adnotationum quae in quarto volumine exhibentur.

» **VI.** Appendix I (pp. XI-177). Ab anno 1900 num. 4052 ad annum 1911 num. 4284 cum suo Indice Generali (*Sextum Volumen venditur etiam seorsim L. 6*).

Veneunt Romae apud Administrationem Commentarii Officialis "Acta Apostolicae Sedis" *(Tipografia Poliglotta Vaticana, Roma).*